

Stanovisko školitele k disertační práci

KPVHA FF UHK

Název práce: Úřední komunikace královéhradeckého biskupského semináře se státními, církevními a soukromými subjekty od jeho založení do zániku monarchie v roce 1918

Autor práce: Mgr. Ladislav Holoubek

Školitel: Mgr. Petr Polehla, Ph.D.

Mgr. Ladislav Holoubek, který na katedře pomocných věd historických a archivnictví FF UHK absolvoval jak bakalářské, tak magisterské studium, je s tématem biskupského semináře a teologického institutu spjat již dvěma svými závěrečnými pracemi. Roku 2013 obhájil bakalářskou práci na téma *Biskupský seminář v Hradci Králové, provoz, výuka a život v něm od jeho založení do konce 19. století*. Roku 2016 zakončil svoje magisterské studium prací *Intelektuální život, studium a výuka v královéhradeckém biskupském semináři od jeho založení do konce 19. století*. O tématech spojených s těmito institucemi též referoval na několika konferencích a věnoval jim několik publikačních výstupů. K tématu má ostatně blízko i díky své pracovní pozici v archivu biskupské konzistoře Biskupství královéhradeckého a též jako knihovník Biskupské knihovny. Ta nakonec v jistém smyslu navazuje na knihovnu semináře, resp. teologického institutu. Není tedy povolanejšího člověka, který by se měl tématem badatelsky zabývat.

Na rozdíl od prvních dvou zmíněných prací, které sledovaly dějiny zmíněných institucí (semináře a teologického institutu) z obecnějších hledisek, jako jsou výuka, formace, intelektuální i všední život alumnů apod., se disertace Ladislava Holoubka věnuje tématům úředním a správním, nevšímá si tolik formačních a vzdělávacích úkolů jednotlivých představených zmíněných institucí, ale spíše toho, jak řídili jejich chod, zajišťovali administrativu spojenou s posláním semináře a institutu, s hospodařením, s opravami budov, s pořizováním materiálního vybavení, ale též s přijímáním, přezkušováním adeptů kněžství a konečně s jejich doporučením ke kněžské službě. Tímto práce přispívá též k hlubšímu poznání dějin kléru, a to té jeho části, která plnila různé role v centru diecéze, zejména administrativní a vzdělávací (nezřídká obě).

Práce se zabývá dosud nezpracovanou úřední korespondencí královéhradeckého biskupského semináře z let 1714–1918 uloženou zejména v SOKA Hradec Králové a přispívá nově k poznání tohoto tématu, ale i části dějin královéhradecké diecéze a dějin seminářů obecně. Poskytuje též cenné poznatky pro badatele o dějinách subjektů, s nimiž byl seminář v úředním kontaktu. K výzkumům seminářů, které jsou prováděny z hlediska církevních dějin, dějin vzdělávání, sociálních dějin apod., připojuje ještě perspektivu archivnictví a pomocných věd historických. Práce tedy náleží do oblasti novověké diplomatiky a dějin správy, přičemž překračuje rámec úzce církevní do té míry, do které seminář a teologický institut komunikovaly s úřady státní správy, místní samosprávy apod.

Během svého bádání Ladislav Holoubek velmi dobře uplatnil též své jazykové kompetence. Připomínám, že drtivá většina pramenů k tomuto tématu byla psána latinsky a německy. Bez velmi dobrých znalostí obou těchto jazyků by toto téma vůbec nebylo možno zpracovat.

Na některých místech se mi práce jeví jako příliš fragmentární a kusá, někdy nejsou myšlenky rozvedeny do dostatečné šíře či hloubky, neboť jsou vzápětí přetrnuty či ukončeny novou kapitolou či podkapitolou. Za nedostatek práce považuji též absenci obrazové přílohy, v níž mohl autor názorně předvést základní typy písemností. Byl na tuto skutečnost školitelem upozorňován a argument, že na to již nezbyl čas, považuji vzhledem k délce autorova postgraduálního studia za lichý.

Práce je dle mého soudu dobře využitelná pro další badatele, a to nejen nashromážděnými poznatky, ale i svými závěry k metodickému výzkumu pro pořádání fondů biskupských seminářů a nabízí pořádací schéma pro pořádání specifických archivních souborů, jako je biskupský seminář. Práci tedy hodnotím jako zdařilou a přínosnou v řadě ohledů.